

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (czwarta izba)

z dnia 6 września 2013 r.*

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa — Środki ograniczające podjęte wobec Iranu w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu broni jądrowej — Zamrożenie funduszy — Obowiązek uzasadnienia — Prawo do obrony — Prawo do skutecznej ochrony sądowej — Uzasadnione oczekiwania — Przegląd zastosowanych środków ograniczających — Błąd w ocenie — Równość traktowania — Podstawa prawna — Istotne wymogi proceduralne — Proporcjonalność

W sprawach T-35/10 i T-7/11

Bank Melli Iran, z siedzibą w Teheranie (Iran), w sprawie T-35/10 reprezentowany przez L. Defalque, a w sprawie T-7/11 początkowo przez L. Defalque oraz S. Wooga, a następnie przez adwokatów L. Defalque oraz C. Malherbe'a,

strona skarżąca,

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej, w sprawie T-35/10 reprezentowanej przez M. Bishopa oraz R. Szostaka, a w sprawie T-7/11 początkowo przez M. Bishopa oraz G. Marhica, a następnie przez M. Bishopa oraz B. Driessena, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a oraz É. Ranaivosona, działających w charakterze pełnomocników,

przez

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowane początkowo przez S. Behzadi-Spencer, następnie przez A. Robinsona, na koniec przez A. Robinsona oraz H. Walker, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez S. Lee, barrister,

interwencji w sprawie T-35/10,

oraz przez

* Język postępowania: angielski.

Komisję Europejską, w sprawie T-35/10 reprezentowaną przez S. Boelaert oraz M. Konstantinidisa, a w sprawie T-7/11 przez S. Boelaert, M. Konstantinidisa oraz F. Erlbachera, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient w obu sprawach,

mających za przedmiot, po pierwsze, żądanie stwierdzenia częściowej nieważności rozporządzenia Rady (WE) nr 1100/2009 z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu oraz uchylającego decyzję 2008/475/WE (Dz.U. L 303, s. 31), decyzji Rady 2010/644/WPZiB z dnia 25 października 2010 r. zmieniającej decyzję 2010/413/WPZiB w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającą wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 281, s. 81), rozporządzenia Rady (UE) nr 961/2010 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 423/2007 (Dz.U. L 281, s. 1), decyzji Rady 2011/783/WPZiB z dnia 1 grudnia 2011 r. dotyczącej zmiany decyzji 2010/413/WPZiB (Dz.U. L 319, s.71), rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1245/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia nr 961/2010 (Dz.U. L 319, s. 1) oraz rozporządzenia Rady (UE) nr 267/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającego rozporządzenie nr 961/2010 (Dz.U. L 88, s. 1), oraz po drugie, żądanie stwierdzenia nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów,

SĄD (czwarta izba),

w składzie: I. Pelikánová (sprawozdawca), prezes, K. Jürimäe i M. van der Woude, sędziowie,

sekretarz: N. Rosner, administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 17 kwietnia 2013 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

- 1 Skarżący, Bank Melli Iran, jest komercyjnym bankiem irańskim będącym własnością państwa irańskiego.
- 2 Niniejsza sprawa wpisuje się w ramy systemu środków ograniczających ustanowionych w celu wywarcia nacisku na Islamską Republikę Iranu, aby zakończyła ona działania stwarzające zagrożenie rozprzestrzenianiem broni jądrowej i działania związane z rozwojem systemów przenoszenia broni jądrowej (zwane dalej „rozprzestrzenianiem broni jądrowej”).
- 3 Nazwa skarżącego została umieszczona w wykazie zawartym w załączniku II do wspólnego stanowiska Rady 2007/140/WPZiB z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 61, s. 49) w drodze jego zmiany wspólnym stanowiskiem Rady 2008/479/WPZiB z dnia 23 czerwca 2008 r. zmieniającym wspólne stanowisko 2007/140 (Dz.U. L 163, s. 43).

- 4 W konsekwencji nazwa skarżącego została umieszczona w wykazie z załącznika V do rozporządzenia Rady (WE) nr 423/2007 z dnia 19 kwietnia 2007 r. dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 103, s. 1) poprzez decyzję Rady 2008/475/WE z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 163, s. 29). Skutkiem tego umieszczenia było zamrożenie funduszy skarżącego.
- 5 Skarżący wniósł do Sądu skargę mającą na celu zasadniczo uzyskanie stwierdzenia nieważności umieszczenia jego nazwy w wykazie z załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007.
- 6 Pismami z dnia 8 i 21 lipca 2009 r. skarżący zwrócił się do Rady o dokonanie przeglądu decyzji o umieszczeniu jego nazwy w wykazie z załącznika z załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007, podnosząc, że nie jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej. W piśmie z dnia 8 lipca 2009 r. wystąpił ponadto o dostęp do dokumentów Rady.
- 7 Pismem z dnia 27 lipca 2009 r. Rada odpowiedziała skarżącemu, że środki ograniczające zastosowano wobec niego z powodów wskazanych w decyzji 2008/475. Rada odmówiła dostępu do wniosku w sprawie przyjęcia środków ograniczających wobec skarżącego (zwanego dalej „pierwotnym wnioskiem”) z powodu poufnego charakteru tego dokumentu, natomiast przedstawiła skarżącemu dwa dokumenty natury ogólnej, dotyczące procedury przyjmowania środków ograniczających.
- 8 Pismem z dnia 11 września 2009 r. skarżący ponowił wniosek o dostęp do akt Rady.
- 9 Pismem z dnia 1 października 2009 r. Rada przedstawiła skarżącemu uzupełniające powody przyjęcia wobec niego środków ograniczających.
- 10 Skarga skarżącego skierowana przeciwko umieszczeniu jego nazwy w wykazie z załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007 została oddalona wyrokiem Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie T-390/08 Bank Melli Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3967.
- 11 Pismem z dnia 15 października 2009 r. skarżący przedstawił uwagi w przedmiocie dodatkowych powodów, o których poinformowano go pismem z dnia 1 października 2009 r. Po pierwsze, podniósł, że powody te nie były wystarczająco precyzyjne, po drugie zaś – że nie jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej.
- 12 Umieszczenie nazwy skarżącego w wykazie z załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007 zostało utrzymane w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1100/2009 z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu oraz uchylającym decyzję 2008/475/WE (Dz.U. L 303, s. 31). Rada podała następujące powody:

„Dostarcza lub stara się dostarczać wsparcie finansowe firmom, które są zaangażowane w zakup towarów służących realizacji irańskiego programu jądrowego i programu w zakresie pocisków balistycznych lub kupują takie towary (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company i DIO). Bank Melli ułatwia działalność Iranu w dziedzinie związanej z technologiami potencjalnie niebezpiecznymi. Ułatwił on wielokrotnie zakup potencjalnie niebezpiecznych materiałów dla irańskich programów jądrowych i programów w zakresie pocisków balistycznych. Świadczył różnorodne usługi finansowe w imieniu podmiotów związanych z irańskim sektorem jądrowym i sektorem raketowym, w tym otwierał akredytywy i prowadził rachunki. Wiele z wyżej wspomnianych spółek zostało wskazanych na mocy rezolucji [Rady Bezpieczeństwa ONZ] nr 1737 (2006) i nr 1747 (2007). Bank Melli nadal sprawuje tę rolę, angażując się w działania, które wspierają i ułatwiają działalność Iranu w dziedzinie związanej z technologiami potencjalnie niebezpiecznymi. Wykorzystując swoje kontakty bankowe, nadal udziela w związku z taką działalnością wsparcia podmiotom znajdującym się w wykazach ONZ i UE oraz świadczy im usługi finansowe. Działa także w imieniu i na zlecenie takich podmiotów, do których należy Bank Sepah, często za pośrednictwem ich jednostek zależnych i wspólników”.

- 13 Pismem z dnia z dnia 18 listopada 2009 r. Rada poinformowała skarżącego o pozostawieniu jego nazwy w wykazie z załącznika V do rozporządzenia nr 423/2007. Dodała, że uwagi skarżącego nie uzasadniają zniesienia zastosowanych wobec niego środków ograniczających, i na poparcie tego stanowiska wskazała, że skarżący przyczynia się do rozprzestrzeniania broni jądrowej poprzez świadczenie usług finansowych podmiotom, które w tym uczestniczą. Odnośnie do dostępu do akt Rada ponownie stwierdziła, że pierwotny wniosek miał charakter poufny. Jednocześnie Rada przekazała skarżącemu niepoufną wersję wniosku w sprawie przyjęcia środków ograniczających, odnoszącego się do uzupełniających powodów przedstawionych w piśmie z dnia 1 października 2009 r. (zwanego dalej „wnioskiem uzupełniającym”).
- 14 Pismem z dnia 14 grudnia 2009 r. skarżący wniosł, po pierwsze, o wysłuchanie go, a po drugie, o pełny dostęp do akt Rady. Pismem z dnia 20 stycznia 2010 r. Rada odpowiedziała, po pierwsze, że skarżący skorzystał z prawa wysłuchania poprzez przedstawienie uwag. Po drugie, po raz kolejny stwierdziła, że pierwotny wniosek miał charakter poufny.
- 15 Z chwilą przyjęcia decyzji Rady 2010/413/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu i uchylającej wspólne stanowisko 2007/140/WPZiB (Dz.U. L 195, s. 39; sprostowanie: Dz.U. L 197, s. 19) nazwa skarżącego została umieszczona w wykazie z załącznika II do tej decyzji. Powody wskazane w odniesieniu do skarżącego są takie same jak wskazane w rozporządzeniu nr 1100/2009.
- 16 Na umieszczenie nazwy skarżącego w załączniku V do rozporządzenia nr 423/2007 nie miało wpływu wejście w życie rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 668/2010 z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie wdrożenia art. 7 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 423/2007 dotyczącego środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 195, s. 25).
- 17 W piśmie z dnia 15 września 2010 r. skarżący przedstawił Radzie swoje uwagi w przedmiocie kontynuowania zastosowanych wobec niego środków ograniczających. Przy tej sposobności powtórzył wnioski o wysłuchanie oraz o dostęp do akt Rady.
- 18 Decyzją Rady 2010/644/WPZiB z dnia 25 października 2010 r. zmieniającą decyzję 2010/413 (Dz.U. L 281, s. 81) Rada pozostawiła nazwę skarżącego w wykazie znajdującym się w załączniku II do decyzji 2010/413.
- 19 W następstwie uchylenia rozporządzenia nr 423/2007 rozporządzeniem Rady (UE) nr 961/2010 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 281, s. 1) nazwa skarżącego została umieszczona przez Komisję w załączniku VIII do tego ostatniego rozporządzenia.
- 20 Powody wskazane w odniesieniu do skarżącego w decyzji 2010/644 oraz w rozporządzeniu nr 961/2010 są takie same jak te wskazane w rozporządzeniu nr 1100/2009.
- 21 Pismem z dnia 28 października 2010 r. Rada poinformowała skarżącego o pozostawieniu jego nazwy w wykazie z załącznika II do decyzji 2010/413 oraz o umieszczeniu jej w załączniku VIII do rozporządzenia nr 961/2010. W tej kwestii wskazała, że brak było nowych informacji lub dowodów uzasadniających zniesienie środków ograniczających zastosowanych wobec skarżącego i że środki te nie zostały zastosowane na podstawie informacji innych niż dokumenty, o których skarżącego poinformowano poprzednio.
- 22 Pismem z dnia 28 lipca 2011 r. skarżący zwrócił się do Rady o dokonanie przeglądu sprawy umieszczenia jego nazwy w wykazie z załącznika II do decyzji 2010/413 oraz w wykazie z załącznika VIII do rozporządzenia nr 961/2010. Powtórzył, że nie jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej.

- 23 Wyrokiem z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie C-548/09 P Bank Melli Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-11381, Trybunał oddalił odwołanie skarżącego od ww. w pkt 10 wyroku Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie.
- 24 Wejście w życie decyzji Rady 2011/783/WPZiB z dnia 1 grudnia 2011 r. zmieniającej decyzję 2010/413 (Dz.U. L 319, s. 71) oraz rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 1245/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia nr 961/2010 (Dz.U. L 319, s. 11) nie miało wpływu na umieszczenie nazwy skarżącego w załączniku II do decyzji 2010/413 i w załączniku VIII do rozporządzenia nr 961/2010.
- 25 Pismem z dnia 5 grudnia 2011 r. Rada poinformowała skarżącego o pozostawieniu jego nazwy w wykazach z załącznika II do decyzji 2010/413 oraz z załącznika VIII do rozporządzenia nr 961/2010. Stwierdziła ona, że uwagi skarżącego przedstawione w dniu 28 lipca 2011 r. nie uzasadniały zniesienia środków ograniczających.
- 26 Pismem z dnia 16 stycznia 2012 r. skarżący złożył wniosek o uzyskanie dostępu do dowodów dotyczących przyjęcia wobec niego środków ograniczających i ich kontynuowania. Rada udzieliła odpowiedzi pismem z dnia 21 lutego 2012 r., do którego załączone zostały trzy dokumenty dotyczące przeglądu środków ograniczających.
- 27 Ponieważ rozporządzenie nr 961/2010 zostało uchylone rozporządzeniem Rady (UE) nr 267/2012 z dnia 23 marca 2012 r. w sprawie środków ograniczających wobec Iranu (Dz.U. L 88, s. 1), nazwa skarżącego została włączona przez Radę do załącznika IX do tego ostatniego rozporządzenia. Powody wskazane w odniesieniu do skarżącego są takie same jak te wskazane w rozporządzeniu nr 1100/2009.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 28 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 29 stycznia 2010 r. skarżący wniósł skargę w sprawie T-35/10, żądając stwierdzenia częściowej nieważności rozporządzenia nr 1100/2009.
- 29 Postanowieniem prezesa drugiej izby Sądu z dnia 4 maja 2010 r. postępowanie w sprawie T-35/10 zostało zawieszono do czasu wydania przez Trybunał wyroku w sprawie C-548/09 P Bank Melli Iran przeciwko Radzie.
- 30 Pismami złożonymi w sekretariacie Sądu, odpowiednio, w dniach 17 i 28 maja oraz 7 czerwca 2010 r. Komisja Europejska, Republika Francuska oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej wniosły o dopuszczenie ich do sprawy T-35/10 w charakterze interwenientów popierających żądania Rady.
- 31 Z uwagi na zmianę składu izb Sądu sędzia sprawozdawca został przydzielony do czwartej izby, której w konsekwencji została przekazana sprawa T-35/10.
- 32 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 7 stycznia 2010 r. skarżący wniósł skargę w sprawie T-7/11, żądając stwierdzenia częściowej nieważności decyzji 2010/644 oraz rozporządzenia nr 961/2010.
- 33 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 4 kwietnia 2011 r. Komisja zwróciła się o dopuszczenie jej do sprawy T-7/11 w charakterze interwenienta popierającego żądania Rady. Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2011 r. prezes czwartej izby Sądu dopuścił tę interwencję.

- 34 W dniu 24 listopada 2011 r. Sąd (czwarta izba), w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu postępowania przed Sądem, wezwał strony do przedstawienia mu uwag w przedmiocie skutków płynących dla sprawy T-35/10 z ww. w pkt 23 wyroku z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie. Strony spełniły to żądanie.
- 35 Postanowieniem z dnia 8 lutego 2012 r. prezes czwartej izby Sądu uwzględnił wnioski Komisji, Republiki Francuskiej oraz Zjednoczonego Królestwa o dopuszczenie ich do sprawy T-35/10 w charakterze interwenientów popierających żądania Rady.
- 36 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 15 lutego 2012 r. skarżący dostosował swoje żądania w sprawie T-7/11 w następstwie wydania decyzji 2011/783, rozporządzenia wykonawczego nr 1245/2011, decyzji Rady 2012/35/WPZiB z dnia 23 stycznia 2012 r. zmieniającej decyzję 2010/413 (Dz.U. L 19, s. 22), rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 54/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia nr 961/2010 (Dz.U. L 19, s. 1) oraz rozporządzenia Rady (UE) nr 56/2012 z dnia 23 stycznia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie nr 961/2010 (Dz.U. L 19, s. 10).
- 37 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 lipca 2012 r. skarżący dostosował swoje żądania w sprawie T-7/11 w związku z przyjęciem rozporządzenia nr 267/2012. Ponadto zażądał stwierdzenia nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów.
- 38 Postanowieniem prezesa czwartej izby Sądu z dnia 5 marca 2013 r. sprawy T-35/10, T-7/11 i T-8/11 zostały połączone do łącznego rozpoznania w postępowaniu ustnym, zgodnie z art. 50 regulaminu postępowania.
- 39 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (czwarta izba) postanowił otworzyć ustny etap postępowania i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu postępowania przed Sądem zadał stronom pytania na piśmie. Strony udzieliły odpowiedzi na pytania Sądu w wyznaczonym terminie.
- 40 Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2013 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu zadane na piśmie i ustnie.
- 41 W swoich pismach skarżący wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności pkt 4 części B załącznika do rozporządzenia nr 1100/2009, pkt 5 części B załącznika do decyzji 2010/644, pkt 5 części B załącznika VIII do rozporządzenia nr 961/2010, decyzji 2011/783, rozporządzenia wykonawczego nr 1245/2011, decyzji 2012/35, rozporządzenia wykonawczego nr 54/2012, rozporządzenia nr 56/2012 oraz pkt 5 części I.B załącznika IX do rozporządzenia nr 267/2012 w zakresie, w jakim akty te go dotyczą;
 - stwierdzenie nieważności decyzji Rady doręczonych mu pismami z dnia 18 listopada 2009 r., 28 października 2010 r. oraz 5 grudnia 2011 r.;
 - orzeczenie, że art. 20 ust. 1 lit. b) decyzji 2010/413 oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 961/2010 nie mają do niego zastosowania;
 - stwierdzenie nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów;
 - obciążenie Rady kosztami postępowania.

- 42 Na rozprawie skarżący cofnął skargę w zakresie, w jakim dotyczyła ona stwierdzenia nieważności decyzji 2012/35, rozporządzenia wykonawczego nr 54/2012 oraz rozporządzenia nr 56/2012. Ponadto wyjaśnił, że jego drugie żądanie nakłada się w rzeczywistości na żądanie pierwsze, wobec czego cofnął skargę w zakresie, w jakim dotyczyła ona stwierdzenia nieważności pism z dnia 18 listopada 2009 r., 28 października 2010 r. oraz 5 grudnia 2011 r.
- 43 Rada, popierana przez Komisję, wnosi do Sądu o:
- oddalenie skarg;
 - obciążenie skarżącego kosztami postępowania.
- 44 Zjednoczone Królestwo wnosi do Sądu o oddalenie skargi w sprawie T-35/10.
- 45 Republika Francuska wnosi do Sądu o oddalenie skargi w sprawie T-35/10 i obciążenie skarżącego kosztami postępowania.

Co do prawa

- 46 Tytułem wstępu należy wskazać, że z uwagi na powiązanie spraw T-35/10 i T-7/11 Sąd na podstawie art. 50 regulaminu postępowania postanowił połączyć je dla celów wydania wyroku.
- 47 Ponadto należy zauważyć, że trzecie żądanie, zmierzające do uzyskania orzeczenia, iż art. 20 ust. 1 lit. b) decyzji 2010/413 oraz art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 961/2010 nie mają zastosowania do skarżącego, w rzeczywistości nakłada się na podniesione na poparcie żądania pierwszego argumenty podważające zgodność z prawem decyzji 2010/413 oraz rozporządzenia nr 961/2010. W konsekwencji trzecie żądanie nie będzie przedmiotem odrębnego badania przez Sąd.
- 48 Na poparcie pierwszego żądania skarżący podnosi w swoich pismach następujące zarzuty:
- zarzut pierwszy w sprawie T-35/10 i zarzut trzeci w sprawie T-7/11, dotyczące naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa do obrony, prawa do skutecznej ochrony sądowej, zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań, a także obowiązku dokonania przez Radę przeglądu zastosowanych środków ograniczających w świetle przedstawionych uwag;
 - zarzut drugi w sprawie T-35/10 i zarzut czwarty w sprawie T-7/11, dotyczące błędu w ocenie polegającego na uznaniu przez Radę, że skarżący jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej;
 - zarzut trzeci w sprawie T-35/10, dotyczący naruszenia istotnych wymogów proceduralnych oraz naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej rozporządzenia nr 1100/2009, oraz zarzut drugi w sprawie T-7/11, dotyczący naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej decyzji 2010/644 oraz rozporządzenia nr 961/2010;
 - zarzut czwarty w sprawie T-35/10 i zarzut piąty w sprawie T-7/11, dotyczące naruszenia zasady proporcjonalności i prawa własności wynikającego z nieuwzględnienia przez Radę rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych;
 - zarzut pierwszy w sprawie T-7/11, dotyczący naruszenia art. 215 TFUE i art. 40 UE, a także zasady równości traktowania;
 - zarzut szósty w sprawie T-7/11, dotyczący niezgodności z prawem art. 23 ust. 4 rozporządzenia nr 267/2012.

- 49 Na rozprawie skarżący podniósł ponadto, że rozporządzenie nr 267/2012 nie zostało mu indywidualnie doręczone.
- 50 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Komisja kwestionują zasadność zarzutów skarżącego.
- 51 Rada i Komisja twierdzą ponadto, że jako emanacja państwa irańskiego skarżący nie może powoływać się na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi. Rada podnosi także, że czwarte żądanie skarżącego jest niedopuszczalne.
- 52 Oprócz zarzutów i argumentów podniesionych przez strony należy zbadać kwestię dopuszczalności dostosowania przez skarżącego jego żądań.

W przedmiocie dopuszczalności

W przedmiocie dostosowania przez skarżącego jego żądań

- 53 Zgodnie z orzecnictwem, w przypadku gdy dana decyzja lub dane rozporządzenie dotyczące jednostki bezpośrednio i indywidualnie zostają w toku postępowania zastąpione przez inny akt mający ten sam przedmiot, należy to uważać za nową okoliczność umożliwiającą skarżącemu dostosowanie przedstawionych żądań i zarzutów. Zobowiązanie skarżącego do wniesienia nowej skargi byłoby w istocie sprzeczne z zasadami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości oraz ekonomii procesowej. Ponadto niesłuszne byłoby umożliwienie danej instytucji dokonania zmiany w zaskarżonym akcie lub zastąpienie go innym w celu ustosunkowania się do zarzutów podniesionych w skardze na ten akt, wniesionej do sądu Unii, oraz powoływania się w toku postępowania na tę zmianę lub ten akt zastępujący w celu pozbawienia drugiej strony postępowania możliwości rozszerzenia początkowych żądań i zarzutów wobec tego późniejszego aktu lub przedstawienia uzupełniających żądań i zarzutów wobec niego (zob. analogicznie wyrok Sądu z dnia 23 października 2008 r. w sprawie T-256/07 People's Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-3019, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 54 Te same uwagi odnoszą się do aktów takich jak decyzja 2011/783 i rozporządzenie wykonawcze nr 1245/2011, które, choć nie uchylają aktu wcześniejszego, to w następstwie przeglądu wyraźnie narzuconego właściwymi przepisami podtrzymują umieszczenie danego podmiotu w wykazie podmiotów, wobec których stosowane są środki ograniczające.
- 55 Jednak aby dostosowanie żądań było dopuszczalne, powinno zostać zgłoszone w terminie do wniesienia skargi przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecnictwem przepisy dotyczące terminów do wnoszenia skarg mają charakter bezwzględny i są przez sąd Unii stosowane w celu zagwarantowania pewności prawa oraz równości podmiotów wobec prawa (zob. wyrok Trybunału z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie C-229/05 P PKK i KNK przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-439, pkt 101). Ustalenie, czy ten termin został dochowany, należy do sądu, który powinien to czynić również z urzędu (zob. postanowienie Sądu z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie T-301/11 Ben Ali przeciwko Radzie, pkt 16).
- 56 W tej kwestii należy przypomnieć, iż zgodnie z orzecnictwem zasada skutecznej ochrony sądowej oznacza, że organ Unii, który wydał akt powodujący nałożenie indywidualnych środków ograniczających na osobę lub podmiot, informuje o powodach uzasadniających ten akt bądź w chwili przyjmowania aktu, bądź przynajmniej najszybciej, jak to jest możliwe, po jego przyjęciu, w celu umożliwienia tym osobom lub podmiotom skorzystania w terminie z prawa do wniesienia skargi (zob. podobnie ww. w pkt 23 wyrok z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 57 Wynika stąd, że termin do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności aktu nakładającego środki ograniczające na daną osobę lub dany podmiot zaczyna bieg dopiero z chwilą doręczenia tego aktu zainteresowanemu. Podobnie termin złożenia wniosku mającego na celu rozszerzenie żądań i zarzutów na akt, który utrzymuje te środki, zaczyna bieg dopiero z chwilą doręczenia tego nowego aktu danej osobie lub danemu podmiotowi.
- 58 W niniejszej sprawie z jednej strony decyzja 2011/783 i rozporządzenie wykonawcze nr 1245/2011 zostały indywidualnie doręczone skarżącemu pismem z dnia 5 grudnia 2011 r. W konsekwencji wniosek z dnia 15 lutego 2012 r. dotyczący dostosowania żądań w zakresie tych ostatnich aktów został złożony w przewidzianym w art. 263 akapit szósty TFUE terminie dwóch miesięcy, przedłużonym o przewidziany w art. 102 § 2 regulaminu postępowania dziesięciodniowy termin ze względu na odległość.
- 59 Z drugiej strony rozporządzenie nr 267/2012 nie zostało skarżącemu indywidualnie doręczone, mimo iż Rada знаła jego adres. W tych okolicznościach termin dostosowania przez skarżącego jego żądań w zakresie rozporządzenia nr 267/2012 nie rozpoczął biegu, a zatem wniosek skarżącego z dnia 30 lipca 2012 r. nie może być uważany za złożony po terminie.
- 60 W świetle powyższych rozważań należy stwierdzić, że żądanie stwierdzenia nieważności decyzji 2011/783, rozporządzenia wykonawczego nr 1245/2011 oraz rozporządzenia nr 267/2012 jest dopuszczalne.

W przedmiocie żądania zmierzającego do stwierdzenia nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów

- 61 Rada kwestionuje dopuszczalność czwartego żądania skarżącego, zmierzającego do stwierdzenia nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów.
- 62 W tej kwestii należy zauważyć, że zgodnie z orzecznictwem do Sądu skutecznie można wystąpić wyłącznie o stwierdzenie nieważności aktu obowiązującego i będącego aktem niekorzystnym. O ile więc można zezwolić skarżącemu na ponowne sformułowanie jego żądań w taki sposób, by dotyczyły stwierdzenia nieważności aktów, które w trakcie postępowania zastąpiły początkowo zaskarżone akty, o tyle rozwiązanie to nie może dopuszczać abstrakcyjnej kontroli legalności aktów hipotetycznych, które jeszcze nie zostały wydane (zob. wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie T-228/02 Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. II-4665, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 63 W tym stanie rzeczy czwarte żądanie skarżącego należy odrzucić jako niedopuszczalne.

Co do istoty

W przedmiocie możliwości powoływania się przez skarżącego na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi

- 64 Rada i Komisja podnoszą, że w świetle prawa Unii osoby prawne stanowiące emanację państw trzecich nie mogą powoływać się na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi. Skoro skarżący jest w ich opinii emanacją państwa irańskiego, zasada ta ma do niego zastosowanie.

- 65 W tej kwestii należy przede wszystkim zauważyć, że ani Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.U. 2010, C 83, s. 389), ani prawo pierwotne Unii nie zawierają postanowień pozbawiających ochrony wynikającej z praw podstawowych osoby prawne będące emanacją państw. Przeciwnie, postanowienia karty mające znaczenie dla zarzutów podniesionych przez skarżącego, a w szczególności jej art. 17, 41 i 47, gwarantują prawa „[k]ażde[mu]”, które to sformułowanie obejmuje osoby prawne takie jak skarżący.
- 66 Rada i Komisja powołują się jednak w tym kontekście na art. 34 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zwaną dalej „EKPC”), która nie przewiduje dopuszczalności skarg wnoszonych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (zwanego dalej „ETPC”) przez organizacje rządowe.
- 67 Tymczasem z jednej strony art. 34 EKPC jest normą procesową, która nie ma zastosowania w postępowaniu przed sądem Unii. Z drugiej strony zgodnie z orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka celem tego postanowienia jest uniknięcie sytuacji, w której państwo będące stroną EKPC byłoby w postępowaniu przed Trybunałem jednocześnie skarżącym i pozwanym (zob. podobnie wyrok ETPC z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie *Compagnie de navigation de la République islamique d’Iran przeciwko Turcji*, *Recueil des arrêts et décisions*, 2007-V, § 81). Rozumowanie to nie ma zastosowania w niniejszej sprawie.
- 68 Rada i Komisja podnoszą także, że norma, na którą się powołują, znajduje uzasadnienie w fakcie, iż państwo jest gwarantem przestrzegania praw podstawowych na swoim terytorium, lecz nie może być beneficjentem takich praw.
- 69 Nawet jednak przy założeniu, że takie uzasadnienie miałyby zastosowanie w sytuacji wewnętrznej, okoliczność, iż dane państwo jest gwarantem przestrzegania praw podstawowych na swoim własnym terytorium, jest pozbawiona znaczenia, jeżeli chodzi o zakres praw, z których mogą korzystać osoby prawne będące emanacją tego państwa na terytorium państw trzecich.
- 70 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że prawo Unii nie zawiera normy uniemożliwiającej osobom prawnym będącym emanacją państw trzecich powoływanie się na swoją rzecz na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi. Na te same prawa osoby owe mogą więc powołać się również przed sądem Unii, o ile prawa te są możliwe do pogodzenia z ich statusem osoby prawnej.
- 71 Ponadto i w każdym razie Rada i Komisja nie przedstawiły dowodów pozwalających na wykazanie, że skarżący jest rzeczywiście emanacją państwa irańskiego, to jest podmiotem, który uczestniczy w wykonywaniu władzy publicznej lub zarządza usługami publicznymi pod kontrolą organów władzy (zob. podobnie ww. w pkt 67 wyrok ETPC w sprawie *Compagnie de navigation de la République islamique d’Iran przeciwko Turcji*, § 79).
- 72 W tej kwestii, po pierwsze, Rada twierdzi, że skarżący zarządza usługą publiczną pod kontrolą irańskich organów władzy, ponieważ świadczy usługi finansowe niezbędne dla funkcjonowania irańskiej gospodarki. Tymczasem Rada nie podważa twierdzeń skarżącego, zgodnie z którymi usługi te stanowią działalność handlową wykonywaną w sektorze konkurencyjnym i podlegającą prawu powszechnemu. W tych okolicznościach należy zauważyć, iż fakt, że działalność ta jest niezbędna dla funkcjonowania danego państwa, sam w sobie nie nadaje jej statusu usługi publicznej.
- 73 Następnie Komisja twierdzi, że okoliczność, iż skarżący jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej, świadczy o tym, że uczestniczy on w wykonywaniu władzy publicznej. Rozumując w ten sposób, Komisja przyjmuje jako założenie faktyczne okoliczność, której prawdziwość jest kwestionowana przez skarżącego i która znajduje się w centrum debaty przed Sądem. Co więcej, zarzucane zaangażowanie skarżącego w rozprzestrzenianie broni jądrowej – takie jak przedstawione w zaskarżonych aktach – mieści się nie w ramach wykonywania władzy państwowej, lecz w ramach

transakcji handlowych przeprowadzanych z podmiotami uczestniczącymi w rozprzestrzenianiu broni jądrowej. Tym samym twierdzenie to nie uzasadnia zakwalifikowania skarżącego jako emanacji państwa irańskiego.

- 74 Wreszcie Komisja uważa, że skarżący jest emanacją państwa irańskiego, gdyż państwo to ma udziały w jego kapitale. Tymczasem, z samej tej okoliczności nie wynika, że skarżący uczestniczył w wykonywaniu władzy państwowej lub zarządzał usługą publiczną.
- 75 W świetle ogółu powyższych rozważań należy stwierdzić, że skarżący może powoływać się na swoją rzecz na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi.

W przedmiocie zarzutu pierwszego w sprawie T-35/10 i zarzutu trzeciego w sprawie T-7/11, dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa skarżącego do obrony, prawa do skutecznej ochrony sądowej, zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań, a także obowiązku dokonania przez Radę przeglądu zastosowanych środków ograniczających w świetle przedstawionych uwag

- 76 Skarżący twierdzi, że przyjmując zaskarżone akty, Rada naruszyła obowiązek uzasadnienia, prawo skarżącego do obrony, a także obowiązek dokonania przeglądu zastosowanych środków ograniczających w świetle przedstawionych uwag. Uchybienia te powodują ponadto naruszenie prawa do skutecznej ochrony sądowej, a także zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań.
- 77 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja kwestionują zasadność zarzutów skarżącego.
- 78 W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że obowiązek uzasadnienia niekorzystnego aktu, jaki został przewidziany w art. 296 akapit drugi TFUE, a w niniejszej sprawie w szczególności w art. 24 ust. 3 decyzji 2010/413, w art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007, w art. 36 ust. 3 rozporządzenia nr 961/2010 i w art. 46 ust. 3 rozporządzenia nr 267/2012, ma na celu, po pierwsze, zapewnić zainteresowanemu wskazówki wystarczające do ustalenia, czy akt jest zasadny lub ewentualnie czy nie zawiera wady pozwalającej na zakwestionowanie jego ważności przed sądem Unii, a po drugie, zapewnić sądowi możliwość kontroli zgodności tego aktu z prawem. Uregulowany w ten sposób obowiązek uzasadnienia stanowi istotną zasadę prawa wspólnotowego, od której odstępstwo możliwe jest wyłącznie z nadrzędnych powodów. W związku z powyższym uzasadnienie powinno co do zasady być przekazane zainteresowanemu w tym samym czasie co niekorzystny dla niego akt prawny, przy czym jego brak nie może zostać usunięty w ten sposób, że zainteresowany dowie się o uzasadnieniu aktu w trakcie postępowania przed sądem Unii (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 80 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 79 Tym samym, o ile nadrzędne względy bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich lub względy dotyczące prowadzenia ich stosunków międzynarodowych nie stoją na przeszkodzie przekazaniu określonych informacji, Rada zobowiązana jest podać do wiadomości podmiotu, wobec którego zastosowano środki ograniczające, szczególne i konkretne powody, dla których uważa ona, że środki te należało zastosować. Powinna więc wskazać okoliczności faktyczne i prawne, od których zależy prawne uzasadnienie danych środków, oraz względy, jakie doprowadziły do ich przyjęcia (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 81 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 80 Ponadto uzasadnienie powinno być dostosowane do charakteru rozpatrywanego aktu i do kontekstu, w jakim został on wydany. Wymóg uzasadnienia należy oceniać w odniesieniu do konkretnej sytuacji, w szczególności do treści aktu, charakteru powołanych argumentów oraz interesu, jaki w uzyskaniu informacji mogą mieć adresaci aktu lub inne osoby, których dotyczy on bezpośrednio i indywidualnie.

Nie ma wymogu, by uzasadnienie wyszczególniało wszystkie istotne okoliczności faktyczne i prawne, ponieważ ocena, czy uzasadnienie aktu jest wystarczające, winna nie tylko opierać się na jego brzmieniu, ale także uwzględniać okoliczności jego wydania, jak również całość przepisów prawa regulujących daną dziedzinę. W szczególności akt niekorzystny jest wystarczająco uzasadniony, jeżeli został wydany w okolicznościach znanych zainteresowanemu, pozwalających mu na zrozumienie treści przyjętego względem niego środka (zob. ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 82 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 81 W drugiej kolejności zgodnie z utrwalonym orzecznictwem poszanowanie prawa do obrony, a w szczególności prawa do bycia wysłuchanym w toku każdego postępowania wszczętego w stosunku do danego podmiotu, a które może się zakończyć wydaniem aktu dla niego niekorzystnego, stanowi podstawową zasadę prawa Unii i powinno być zagwarantowane nawet wtedy, gdy brak jest jakichkolwiek uregulowań dotyczących trybu danego postępowania (zob. ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 91).
- 82 Zasada poszanowania prawa do obrony wymaga z jednej strony, żeby dowody obciążające zainteresowany podmiot, uwzględnione w celu uzasadnienia niekorzystnego dla niego aktu, zostały podane do jego wiadomości. Z drugiej strony podmiot ten winien mieć możliwość zaprezentowania w odpowiedni sposób swojego punktu widzenia w przedmiocie tych dowodów (zob. analogicznie ww. w pkt 62 wyrok w sprawie Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie, pkt 93).
- 83 Tym samym, co się tyczy pierwszego aktu, na mocy którego zamrożone zostają fundusze danego podmiotu, to – o ile nadrzędne względy bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich lub względy dotyczące prowadzenia ich stosunków międzynarodowych nie stoją na przeszkodzie – poinformowanie o dowodach obciążających powinno nastąpić albo jednocześnie z przyjęciem danego aktu, albo możliwie najszybciej po jego przyjęciu. Po wydaniu aktu zainteresowanemu podmiotowi przysługuje prawo, na jego wniosek, do przedstawienia własnego stanowiska w przedmiocie tych dowodów. Z tymi samymi zastrzeżeniami każda kolejna decyzja o zamrożeniu funduszy powinna zasadniczo zostać poprzedzona ponownym poinformowaniem o dowodach obciążających oraz umożliwieniem zainteresowanemu podmiotowi przedstawienia jego stanowiska (zob. analogicznie ww. w pkt 62 wyrok w sprawie Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie, pkt 137).
- 84 Należy ponadto zauważyć, że w przypadku gdy zostały przekazane informacje wystarczająco dokładne i umożliwiający zainteresowanemu podmiotowi przedstawienie w odpowiedni sposób jego stanowiska na temat okoliczności obciążających uwzględnionych przez Radę, zasada poszanowania prawa do obrony nie obejmuje obowiązku, by Rada z własnej inicjatywy udzieliła dostępu do dokumentów znajdujących się w jej aktach. Jedynie na wniosek zainteresowanej strony Rada ma obowiązek zapewnić dostęp do wszystkich dokumentów administracyjnych, które nie są poufne, dotyczących danego środka (zob. ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 97 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 85 Po trzecie, zasada skutecznej ochrony sądowej stanowi jedną z zasad ogólnych prawa Unii, która wynika ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich i która została usankcjonowana w art. 6 EKPC i 13 EKPC, jak również w art. 47 karty praw podstawowych. Skuteczność kontroli sądowej wymaga, by odpowiedni organ Unii przedstawił powody zastosowania środka ograniczającego podmiotowi, którego środek ten dotyczy, o ile to tylko możliwe, w momencie podejmowania rzeczoności środka albo przynajmniej możliwie jak najszybciej po jego podjęciu, w celu umożliwienia podmiotowi, którego środek ten dotyczy, skorzystania w terminie z prawa do wniesienia skargi. Przestrzeganie obowiązku informowania o tych powodach jest bowiem konieczne zarówno w celu umożliwienia adresatom środków ograniczających obrony ich praw w możliwie najlepszych warunkach oraz podjęcia decyzji, przy pełnej znajomości sprawy, o celowości wystąpienia do sądu Unii, jak i w celu zapewnienia, by sąd ten był w pełni w stanie wywiązać się z ciążącego na nim obowiązku dokonania

kontroli zgodności z prawem danego aktu (zob. podobnie i analogicznie wyrok Trybunału z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, pkt 335–337 i przytoczone tam orzecznictwo).

– W przedmiocie obowiązku uzasadnienia

- 86 Zdaniem skarżącego uzasadnienie zaskarżonych aktów jest niewystarczające. I tak, powody wskazane w rozporządzeniu nr 1100/2009, powody uzupełniające, o których powiadomiono skarżącego pismem z dnia 1 października 2009 r., jak również powody zawarte w późniejszych zaskarżonych aktach są zdaniem skarżącego niejasne i nieprecyzyjne, w związku z czym nie jest on w stanie ich zweryfikować i ustosunkować się do nich.
- 87 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja kwestionują zasadność zarzutów skarżącego.
- 88 Należy przypomnieć, że skarżący podlega środkom ograniczającym od dnia 23 czerwca 2008 r. Od tego dnia do dnia wydania pierwszego z zaskarżonych aktów, to jest do dnia 17 listopada 2009 r., miała miejsce bogata wymiana korespondencji między skarżącym a Radą; wskazać tu trzeba między innymi pismo Rady z dnia 1 października 2009 r., w którym poinformowała ona skarżącego o uzupełniających powodach zastosowania środków ograniczających. Dokument ten składa się na kontekst wydania aktów zaskarżonych w niniejszych sprawach i w konsekwencji może być uwzględniony w trakcie ich rozpatrywania.
- 89 I tak, powody wskazane w zaskarżonych aktach, uzupełnione i rozwinięte przez powody uzupełniające podane do wiadomości pismem z dnia 1 października 2009 r., są wystarczająco precyzyjne, by zadośćuczynić ciężącemu na Radzie obowiązkowi uzasadnienia. Owe informacje i dowody pozwalają bowiem na zidentyfikowanie podmiotów, na rzecz których skarżący świadczył usługi finansowe i które są objęte środkami ograniczającymi przyjętymi przez Unię lub przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, jak również okresu, w którym usługi te były świadczone, a w niektórych wypadkach także konkretnych transakcji, z którymi owe usługi się wiązały.
- 90 W tych okolicznościach zarzut szczegółowy odnoszący się do naruszenia obowiązku uzasadnienia należy oddalić.

– W przedmiocie naruszenia zasady przestrzegania prawa do obrony

- 91 Skarżący podnosi, że mimo ponawiania wniosków nie uzyskał wystarczającego dostępu do akt Rady ani nie doszło do wysłuchania go przed Radą, w związku z czym nie są mu znane dowody zgromadzone przeciwko niemu i w konsekwencji nie jest w stanie się bronić. Ponadto, nawet jeśli udostępniono mu elementy akt Rady, to nastąpiło to zbyt późno.
- 92 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja kwestionują na wstępie możliwość zastosowania zasady prawa do obrony w niniejszej sprawie, powołując się na fakt, że wobec skarżącego zastosowano środki ograniczające nie ze względu na jego własną działalność, lecz z powodu jego przynależności do ogólnej kategorii osób i podmiotów wspierających rozprzestrzenianie broni jądrowej.
- 93 Z powyższą argumentacją nie można się zgodzić. Artykuł 24 ust. 3 i 4 decyzji 2010/413, art. 15 ust. 3 rozporządzenia nr 423/2007, art. 36 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 46 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 267/2012 zawierają bowiem uregulowania gwarantujące prawo do obrony podmiotom objętym środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie tych aktów. Poszanowanie tego prawa podlega kontroli sądu Unii (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 37).

- 94 Rada i Zjednoczone Królestwo twierdzą również, że Rada nie może być zobowiązana do przekazywania zainteresowanym podmiotom dowodów i informacji na poparcie powodów przyjęcia środków ograniczających, jeżeli pochodzą one z poufnych źródeł i jako takie są przechowywane, w trosce o ochronę źródeł, przez państwa członkowskie, w których posiadaniu się znajdują, a nawet przez państwa trzecie, z którymi państwa członkowskie współpracują. Zjednoczone Królestwo uściśla w tej kwestii, że regulamin postępowania przed Sądem nie zawiera przepisów umożliwiających Sądowi wzięcie pod uwagę elementów poufnych bez udostępniania ich pozostałym stronom, co zdaniem Zjednoczonego Królestwa oznacza, że nie istnieje żaden sposób, by zachować poufność informacji i dowodów ewentualnie przedłożonych, a tym samym by odpowiednio chronić nadrzędne względy stojące na przeszkodzie podaniu ich do wiadomości zainteresowanemu podmiotowi. W tych okolicznościach rzeczony względy powinny przeważać, w tym również w odniesieniu do postępowania przed Sądem.
- 95 W tej kwestii należy wskazać, że z orzecznictwa przytoczonego w pkt 83 powyżej wynika, iż podanie do wiadomości dowodów i informacji zgromadzonych przeciwko zainteresowanym podmiotom rzeczywiście może nie mieć miejsca, jeżeli nadrzędne względy bezpieczeństwa Unii lub jej państw członkowskich lub względy dotyczące prowadzenia ich stosunków międzynarodowych stoją temu na przeszkodzie.
- 96 Jednak zważywszy na zasadniczą rolę kontroli sądowej w kontekście przyjmowania środków ograniczających, sąd Unii powinien mieć możliwość kontrolowania zgodności z prawem i zasadności takich środków, w tym przestrzegania gwarancji proceduralnych przysługujących zainteresowanym podmiotom (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 62 wyrok w sprawie *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie*, pkt 155), przy czym należy pamiętać, że poufny charakter niektórych informacji i dowodów może ewentualnie uzasadniać ograniczenia, w całym postępowaniu przed Sądem, w podawaniu ich do wiadomości skarżącemu i jego adwokatom (zob. podobnie i analogicznie ww. w pkt 62 wyrok w sprawie *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran przeciwko Radzie*, pkt 155).
- 97 Ponadto zgodnie z art. 67 § 3 akapit trzeci regulaminu postępowania, „[j]eżeli dokument, którego udostępnienia odmówiła instytucja, został przedłożony Sądowi w postępowaniu mającym za przedmiot ocenę legalności tej odmowy, dokument ten nie jest podawany do wiadomości innych stron”. Przepis ten pozwala Sądowi na kontrolowanie zgodności z prawem odmowy dostępu do dokumentu znajdującego się w aktach Rady bez podawania go do wiadomości zainteresowanemu podmiotowi.
- 98 Jeżeli chodzi o zarzuty szczegółowe skarżącego, to należy w pierwszej kolejności wskazać, że – jak wynika z pkt 86–90 powyżej – zaskarżone akty są uzasadnione w wystarczający sposób. W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że Rada dopełniła obowiązku pierwotnego podania do wiadomości informacji i dowodów na niekorzyść skarżącego.
- 99 W drugiej kolejności, jeżeli chodzi o dostęp do akt, to należy stwierdzić, że środki ograniczające dotyczące skarżącego opierają się na dwóch odrębnych wnioskach. Z jednej strony bowiem pierwotne przyjęcie tych środków, w 2008 r., zaskarżone przez skarżącego w sprawie T-390/08 (zob. pkt 5, 10 i 23 powyżej), zostało dokonane na podstawie pierwotnego wniosku, którego podania do wiadomości skarżącemu Rada odmówiła mimo licznych wniosków w tej kwestii. Z drugiej strony powody uzupełniające, o których skarżącego poinformowano w dniu 1 października 2009 r., poparte są wnioskiem uzupełniającym, którego niepoufną kopię przekazano skarżącemu w dniu 18 listopada 2009 r., to jest wtedy, gdy został on poinformowany o przyjęciu rozporządzenia nr 1100/2009.
- 100 W tej kwestii należy stwierdzić, że brak podania do wiadomości dokumentu, w oparciu o który Rada przyjęła lub utrzymała środki ograniczające wobec danego podmiotu, stanowi naruszenie prawa do obrony uzasadniającego stwierdzenie nieważności danych aktów jedynie w razie wykazania, że owe

środki ograniczające nie mogłyby zgodnie z prawem zostać przyjęte lub utrzymane, gdyby niepodany do wiadomości dokument miał zostać wyeliminowany jako informacja na niekorzyść lub dowód obciążający.

- 101 W konsekwencji w niniejszej sprawie, nawet przy założeniu, że Rada niesłusznie odmówiła podania do wiadomości skarżącego pierwotnego wniosku, okoliczność ta mogłaby uzasadniać stwierdzenie nieważności danych aktów jedynie razie wykazania, dodatkowo, że utrzymanie środków ograniczających wobec skarżącego nie mogło zostać uzasadnione dokumentami i dowodami podanymi do jego wiadomości w stosownym czasie, to jest powodami wskazanymi w zaskarżonych aktach, powodami uzupełniającymi przekazanymi w dniu 1 października 2009 r. oraz wnioskiem uzupełniającym przekazanym w dniu 18 listopada 2009 r.
- 102 Tymczasem z pkt 122–150 poniżej wynika, że argumenty przytoczone przez skarżącego nie pozwalają na podważenie prawidłowości uzasadnienia zastosowanych wobec niego środków ograniczających, o którym mowa w pkt 149 poniżej, wynikającego z dokumentów i dowodów podanych skarżącemu do wiadomości. W takich okolicznościach brak podania do wiadomości pierwotnego wniosku nie może uzasadniać stwierdzenia nieważności zaskarżonych aktów.
- 103 W trzeciej kolejności skarżący nie ma racji, gdy twierdzi, że nie mógł uzyskać wysłuchania przed Radą.
- 104 Z jednej strony bowiem skarżący nie zaprzecza, że był on w stanie przedstawić Radzie uwagi pisemne w dniach 8 i 21 lipca oraz 15 października 2009 r., 15 września 2010 r. oraz 28 lipca 2011 r.
- 105 Z drugiej strony, wbrew temu, co daje do zrozumienia skarżący, ani sporne przepisy, ani ogólna zasada przestrzegania prawa do obrony nie przyznają mu prawa do formalnego wysłuchania (zob. analogicznie ww. w pkt 53 wyrok w sprawie People’s Mojahedin Organization of Iran przeciwko Radzie, pkt 93 i przytoczone tam orzecznictwo), gdyż wystarczająca jest możliwość przedstawienia uwag na piśmie.
- 106 W świetle powyższych ustaleń zarzuty szczegółowe dotyczące naruszenia zasady przestrzegania prawa do obrony należy oddalić częściowo jako niemające znaczenia dla sprawy, a częściowo jako niezasadne.
- W przedmiocie wad, jakimi miał być dotknięty przegląd dokonany przez Radę
- 107 Zdaniem skarżącego Rada naruszyła obowiązek dokonania przeglądu zastosowanych środków ograniczających w świetle przedstawionych przez niego uwag. W szczególności Rada ani nie przejrzała rzeczywiście tych środków, ani nie ustosunkowała się szczegółowo do tych uwag, ograniczając się do wysłania standardowych pism. Również przeprowadzony przez nią przegląd nie był oparty na istotnych informacjach i dowodach.
- 108 W tej kwestii Rada, po pierwsze, podnosi – czemu skarżący nie zaprzecza – że przed przyjęciem zaskarżonych aktów delegacje państw członkowskich otrzymały uwagi przedłożone przez skarżącego. W konsekwencji uwagi te, obejmujące szczegółowe informacje dotyczące stosunków skarżącego z podmiotami wymienionymi w uzasadnieniu tych aktów, jak również dowody na potwierdzenie tychże informacji, mogły zostać wzięte pod uwagę.
- 109 Po drugie, z pism Rady z dnia 27 lipca i 18 listopada 2009 r., 28 października 2010 r. oraz 5 grudnia 2011 r. wynika, że przeanalizowała ona te uwagi i ustosunkowała się do nich, w szczególności akcentując fakt, iż skarżący świadczył usługi finansowe podmiotom zaangażowanym w rozprzestrzenianie broni jądrowej.
- 110 W tych okolicznościach argumenty dotyczące istnienia wad, jakimi miał być dotknięty przegląd środków ograniczających zastosowanych wobec skarżącego, należy oddalić jako bezzasadne.

– W przedmiocie braku indywidualnego powiadomienia skarżącego o rozporządzeniu nr 267/2012

- 111 Na rozprawie skarżący podniósł, a Rada temu nie zaprzeczyła, że o rozporządzeniu nr 267/2012 nie został indywidualnie powiadomiony.
- 112 Z jednej strony prawdą jest, że akt, którym przyjęto lub utrzymano środki ograniczające wobec danej osoby lub podmiotu, powinien być tej osobie lub temu podmiotowi podany do wiadomości i że to od dnia powiadomienia zaczyna dla tej osoby lub dla tego podmiotu biec termin do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności tych aktów na podstawie art. 263 akapit czwarty TFUE, okoliczność ta nie oznacza jednak, że brak takiego powiadomienia sam w sobie jest wystarczający do stwierdzenia nieważności danego aktu.
- 113 Z drugiej strony skarżący nie podaje argumentów, które miałyby wykazać, że w niniejszej sprawie brak indywidualnego powiadomienia o rozporządzeniu nr 267/2012 skutkował naruszeniem jego praw, które to naruszenie uzasadniałoby stwierdzenie nieważności rzeczonego rozporządzenia w zakresie, w jakim dotyczy ono skarżącego. Istnienie takiego naruszenia nie wynika ponadto z akt sprawy, jako że – przede wszystkim – powody wskazane przeciwko skarżącemu w rozporządzeniu nr 267/2012 są identyczne z powodami figurującymi w poprzednich znanych mu aktach, następnie – że był on w stanie dostosować swoje żądania w sprawie T-7/11 i wnosić o stwierdzenie nieważności rozporządzenia nr 267/2012, oraz wreszcie – że był on w stanie zapoznać się z tym rozporządzeniem z innego źródła i załączyć jego kopię do pisma zawierającego dostosowanie żądań.
- 114 W tych okolicznościach argument skarżącego dotyczący naruszenia przez Radę obowiązku indywidualnego powiadomienia go o rozporządzeniu nr 267/2012 należy oddalić bez potrzeby badania jego dopuszczalności.

– W przedmiocie pozostałych podnoszonych naruszeń

- 115 Zdaniem skarżącego naruszenie obowiązku uzasadnienia, prawa do obrony oraz obowiązku dokonania przeglądu środków ograniczających spowodowało ponadto naruszenie jego prawa do skutecznej ochrony sądowej oraz zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań, ponieważ Rada nie działała w dobrej wierze ani ze starannością.
- 116 Tymczasem z przeprowadzonej powyżej analizy wynika, że zarzuty szczegółowe dotyczące naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa skarżącego do obrony oraz obowiązku dokonania przeglądu środków ograniczających nie uzasadniają stwierdzenia nieważności zaskarżonych aktów. W tym stanie rzeczy zarzut szczegółowy dotyczący prawa skarżącego do skutecznej ochrony sądowej oraz zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań, który nie został poparty odrębnymi argumentami, a zatem nie jest zarzutem autonomicznym, powinien także zostać oddalony.
- 117 Mając na uwadze powyższe rozważania, zarzut pierwszy w sprawie T-35/10 i zarzut trzeci w sprawie T-7/11 należy oddalić jako w części niemające znaczenia dla sprawy, a w części bezzasadne.

W przedmiocie zarzutu drugiego w sprawie T-35/10 i zarzutu czwartego w sprawie T-7/11, dotyczących błędu w ocenie polegającego na uznaniu przez Radę, że skarżący jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej

- 118 Skarżący twierdzi, że Rada popełniła błąd w ocenie, gdy uznała, że wobec skarżącego należało zastosować środki ograniczające. Z jednej strony skarżący zaprzecza, by świadczył usługi finansowe niektórym podmiotom wspomnianym w uzasadnieniu zaskarżonych aktów. Z drugiej strony uważa on, że usługi, które rzeczywiście świadczył podmiotom zaangażowanym w rozprzestrzenianie broni jądrowej, nie uzasadniają zastosowania środków ograniczających, jako że nie są związane z rzeczoną rozprzestrzenianiem.

- 119 Ponadto zdaniem skarżącego błąd Rady oznacza nadużycie przez nią władzy.
- 120 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja kwestionują zasadność argumentu skarżącego.
- 121 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że akt jest dotknięty wadą nadużycia władzy, jeżeli z obiektywnych, właściwych dla danej sprawy i spójnych poszlak wynika, że został on przyjęty wyłącznie lub w znacznej mierze w celu innym niż wskazany albo w celu obejścia procedury przewidzianej w traktacie dla okoliczności danej sprawy (zob. ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo). W niniejszej sprawie skarżący nie przedstawił zaś informacji lub dowodów mogących wskazywać, że Rada, uchwalając zaskarżone akty, realizowała cel inny niż zapobieganie rozprzestrzenianiu broni jądrowej i jego finansowaniu. Tym samym argument dotyczący domniemanego „nadużycia władzy” ze strony Rady należy z miejsca oddalić.
- 122 Jeżeli chodzi o pozostałe argumenty skarżącego, to z orzecznictwa wynika, że sądowa kontrola zgodności z prawem aktu, na mocy którego zastosowano środki ograniczające w stosunku do danego podmiotu, obejmuje ocenę faktów i okoliczności wskazanych na jego uzasadnienie, jak również zbadanie dowodów i informacji, na których ocena ta została oparta. W razie zakwestionowania tej oceny zadaniem Rady jest przedstawienie tychże dowodów w celu ich zbadania przez sąd Unii (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 37, 107).
- 123 W tym zakresie Rada i Zjednoczone Królestwo powtarzają argument przedstawiony w pkt 94 powyżej, zgodnie z którym Rada nie może być zobowiązana do przekazywania zainteresowanym podmiotom dowodów i informacji na poparcie powodów przyjęcia środków ograniczających, jeżeli pochodzą one z poufnych źródeł i jako takie są przechowywane, w trosce o ochronę źródeł, przez państwa członkowskie, w których posiadaniu się znajdują, a nawet przez państwa trzecie, z którymi państwa członkowskie współpracują. Rada i Zjednoczone Królestwo dodają, że w takich okolicznościach kontrola dokonywana przez Sąd powinna być ograniczona. I tak, zdaniem Rady Sąd powinien ograniczyć się do ustalenia „obiektywnego prawdopodobieństwa” twierdzeń państw członkowskich, podczas gdy w opinii Zjednoczonego Królestwa kontrola ze strony Sądu nie powinna dotyczyć materialnej zasadności aktów, którymi przyjmowane są środki ograniczające.
- 124 Argumentacja ta nie zasługuje na uwzględnienie.
- 125 Okoliczność, że środki ograniczające wobec skarżącego zostały przyjęte na podstawie informacji i dowodów zgromadzonych przez państwo członkowskie, nie zmienia bowiem faktu, iż zaskarżone akty są aktami Rady, która winna wobec tego upewnić się, że ich przyjęcie jest uzasadnione, a w stosownym wypadku zwrócić się do danego państwa członkowskiego o przedstawienie jej dowodów i informacji koniecznych w tym celu.
- 126 Podobnie Rada nie może powoływać się na okoliczność, że właściwe dowody pochodzą z poufnych źródeł i że wobec tego nie mogą zostać ujawnione. Chociaż okoliczność ta mogłaby ewentualnie uzasadniać ograniczenia w zakresie podawania tych dowodów do wiadomości skarżącego bądź jego adwokatów, to jednak, zważywszy na zasadniczą rolę kontroli sądowej w kontekście przyjmowania środków ograniczających, sąd Unii powinien mieć możliwość kontrolowania zgodności z prawem i zasadności takich środków i nie mogą mu stać na przeszkodzie tajność lub poufność dowodów i informacji wykorzystanych przez Radę. Zresztą Rada nie może opierać swojego aktu o stosowaniu środków ograniczających na informacjach lub materiałach z akt sprawy przekazanych przez jedno z państw członkowskich, jeżeli państwo to nie jest skłonne zezwolić na ich przekazanie sądowi Unii, którego zadaniem jest dokonanie kontroli zgodności z prawem tej decyzji.

- 127 W konsekwencji prawidłowość uzasadnienia środków ograniczających należy zbadać w świetle informacji i dowodów podanych do wiadomości zarówno skarżącego, jak i Sądu.
- 128 Uzasadnienie zaskarżonych aktów oraz informacje i dowody podane do wiadomości przez Radę w dniach 1 października i 18 listopada 2009 r. odnoszą się łącznie do dziewięciu podmiotów uznanych za zaangażowane w rozprzestrzenianie broni jądrowej, na rzecz których skarżący świadczył usługi finansowe: Organizacji Przemysłu Lotniczego (AIO), Shahid Hemmat Industrial Group (SHIG), Shahid Bagheri Industrial Group (SBIG), irańskiej organizacji energii atomowej (AEOI), Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company, organizacji przemysłu obronnego (DIO) oraz Banku Sepah.
- 129 Skarżący zaprzecza, by świadczył usługi finansowe na rzecz SHIG, SBIG, Novin Energy Company i Kalaye Electric Company. Uważa, że skoro Rada nie przedstawiła informacji lub dowodów na poparcie swoich twierdzeń dotyczących rzekomego świadczenia usług na rzecz tych czterech spółek, to zgodnie z orzecznictwem przytoczonym w pkt 122 powyżej twierdzenia te nie mogą uzasadnić przyjęcia i utrzymania środków ograniczających wobec skarżącego.
- 130 Skarżący nie przeczy natomiast, że świadczył usługi finansowe na rzecz AIO, AEOI, Mesbah Energy Company, DIO oraz Banku Sepah. Należy zatem ustalić, czy – jak twierdzi Rada – usługi te stanowią wspieranie rozprzestrzeniania broni jądrowej w rozumieniu decyzji 2010/413, rozporządzenia nr 423/2007, rozporządzenia nr 961/2010 i rozporządzenia nr 267/2012.
- 131 W tej kwestii należy przypomnieć, że na podstawie art. 18 rozporządzenia nr 423/2007, art. 39 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 49 rozporządzenia nr 267/2012 rozporządzenia te mają zastosowanie na terytorium Unii, w tym w jej przestrzeni powietrznej, na pokładach wszystkich statków powietrznych lub statków podlegających jurysdykcji państw członkowskich, do każdej osoby będącej obywatelem jednego z państw członkowskich i przebywającej na terytorium Unii lub poza nim, do każdej osoby prawnej, każdego podmiotu lub organu zarejestrowanych lub utworzonych na mocy prawa państwa członkowskiego, jak również do każdej osoby prawnej, każdego podmiotu lub organu w odniesieniu do wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej całkowicie lub częściowo na terytorium Unii.
- 132 I tak, jeżeli chodzi o transakcje realizowane poza terytorium Unii, to rozporządzenie nr 423/2007, rozporządzenie nr 961/2010 i rozporządzenie nr 267/2012 nie mogą tworzyć obowiązków prawnych wobec instytucji finansowej mającej siedzibę w państwie trzecim i utworzonej zgodnie z prawem tego państwa (zwanej dalej „zagraniczną instytucją finansową”), takiej jak skarżący. W konsekwencji taka instytucja finansowa nie jest na podstawie tych rozporządzeń zobowiązana do zamrożenia funduszy podmiotów zaangażowanych w rozprzestrzenianie broni jądrowej.
- 133 Tym niemniej jeżeli zagraniczna instytucja finansowa bierze udział w rozprzestrzenianiu broni jądrowej, jest z nim bezpośrednio związana lub je wspiera, to jej fundusze i zasoby gospodarcze znajdujące się na terytorium Unii, wykorzystywane w operacji finansowej przeprowadzanej w całości lub w części na terytorium Unii lub będące w posiadaniu obywateli państw członkowskich lub osób prawnych, podmiotów lub organów mających siedzibę na terytorium jednego z państw członkowskich lub utworzonych zgodnie z prawem tego państwa, mogą zostać objęte środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie rozporządzenia nr 423/2007, rozporządzenia nr 961/2010 i rozporządzenia nr 267/2012.
- 134 Wynika stąd, że zagraniczna instytucja finansowa ma wszelki interes w upewnieniu się, iż nie bierze udziału w rozprzestrzenianiu broni jądrowej, nie jest z nim bezpośrednio związana lub go nie wspiera, w szczególności poprzez świadczenie usług finansowych podmiotowi zaangażowanemu w taką działalność. W konsekwencji jeżeli wie ona o zaangażowaniu jednego ze swych klientów

w rozprzestrzenianie broni jądrowej lub może to racjonalnie podejrzewać, powinna bezzwłocznie zaprzestać świadczenia usług finansowych na rzecz tego klienta, z uwzględnieniem mających zastosowanie obowiązków ustawowych, i nie wykonywać na jego rzecz żadnej nowej usługi.

- 135 W niniejszej sprawie Rada nie twierdzi, że sporne usługi wchodziły w przypomniany w pkt 131 powyżej zakres zastosowania rozporządzenia nr 423/2007, rozporządzenia nr 961/2010 i rozporządzenia nr 267/2012. W związku z tym należy ustalić, czy skarżący niezwłocznie podjął działania w celu zaprzestania świadczenia usług finansowych na rzecz każdej z pięciu spółek wymienionych w pkt 130 powyżej, z chwilą gdy dowiedział się o zaangażowaniu tych spółek w rozprzestrzenianie broni jądrowej lub gdy mógł je o to racjonalnie podejrzewać.
- 136 W tej kwestii skarżący twierdzi, po pierwsze, że zrealizował tylko jeden przelew na rzecz AIO, w dniu 14 marca 2007 r., to jest przed zastosowaniem przez Radę środków ograniczających wobec tej spółki, co nastąpiło w dniu 23 kwietnia 2007 r.
- 137 Rada zaś nie przedstawia konkretnych dowodów lub informacji wskazujących na to, że skarżący świadczył usługi na rzecz AIO po objęciu tej spółki środkami ograniczającymi, czyli że skarżący wiedział o jej zaangażowaniu w rozprzestrzenianie broni jądrowej lub mógł ją o to racjonalnie podejrzewać w dniu 14 marca 2007 r.
- 138 W tych okolicznościach przelew zrealizowany na rachunek AIO nie uzasadnia kontynuowania środków ograniczających wobec skarżącego.
- 139 Po drugie, skarżący przyznaje, że wykonywał transakcje na rachunek Banku Sepah, Mesbah Energy Company oraz DIO, zarówno przed objęciem ich środkami ograniczającymi, jak i po tym objęciu. Twierdzi jednak, że wszystkie zrealizowane transakcje wynikały ze zobowiązań zaciągniętych przed przyjęciem tych środków i że w każdym razie nie były one związane z rozprzestrzenianiem broni jądrowej.
- 140 W tej kwestii należy wskazać, że art. 20 ust. 6 decyzji 2010/413, art. 9 rozporządzenia nr 423/2007, art. 18 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 25 rozporządzenia nr 267/2012 co do zasady zezwalają na to, by fundusze podmiotów objętych środkami ograniczającymi zostały odblokowane w celu dokonania płatności na podstawie zobowiązań zaciągniętych przed umieszczeniem tych podmiotów w wykazach, o ile płatności te nie są związane z rozprzestrzenianiem broni jądrowej. W tych okolicznościach nie można wymagać od skarżącego, który w niniejszej sprawie – jak wynika z pkt 132 i 135 powyżej – nie był zobowiązany do zamrożenia funduszy Banku Sepah, Mesbah Energy Company i DIO na podstawie ww. aktów, by stosował wobec tych spółek reżim bardziej restrykcyjny.
- 141 Tymczasem Rada nie przedkłada dowodów lub informacji wskazujących na to, że skarżący wiedział lub mógł racjonalnie podejrzewać, iż Bank Sepah, Mesbah Energy Company i DIO były zaangażowane w rozprzestrzenianie broni jądrowej, zanim zostały wobec nich zastosowane środki ograniczające, albo by realizował transakcje na podstawie instrukcji późniejszych niż przyjęcie rzeczonych środków, albo też by transakcje zrealizowane po przyjęciu rzeczonych środków były związane z rozprzestrzenianiem broni jądrowej.
- 142 W tych okolicznościach transakcje realizowane na rachunek Banku Sepah, Mesbah Energy Company i DIO również nie uzasadniają utrzymania środków ograniczających wobec skarżącego.
- 143 Po trzecie, skarżący przyznaje, że do dnia 18 kwietnia 2007 r. wykonywał on na rachunek AEOI transakcje związane z wypłatą stypendiów i kosztów związanych z edukacją, opiewające na kwoty nieprzekraczające 8 000 EUR.

- 144 Tymczasem AEOI jest objęta środkami ograniczającymi zastosowanymi przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych od dnia 23 grudnia 2006 r. Tak więc od tego dnia skarżący mógł przynajmniej podejrzewać, że AEOI była zaangażowana w rozprzestrzenianie broni jądrowej.
- 145 Ponadto skarżący nie podnosi, by transakcje zrealizowane po dniu 23 grudnia 2006 r. opierały się na instrukcjach otrzymanych przed tym dniem.
- 146 W każdym razie w zakresie, w jakim AEOI prowadzi działalność w zakresie prac badawczych i rozwojowych w dziedzinie jądrowej, usprawiedliwione jest uznanie, że stypendia wypłacone w jej imieniu są związane z tą działalnością, a tym samym z rozprzestrzenianiem broni jądrowej.
- 147 W konsekwencji rozważania przedstawione w pkt 140 powyżej nie mają zastosowania do transakcji zrealizowanych na rachunek AEOI.
- 148 Ponadto skarżący niezasadnie powołuje się na mało znaczącą kwotę wypłat dokonywanych na rachunek AEOI. Z jednej bowiem strony całkowita suma tych wypłat za 2007 r. wynosi 17 768 EUR, 68 341 dolarów amerykańskich (USD) i 2041 dolarów australijskich (AUD), co stanowi kwotę niepomijalną. Z drugiej strony w zakresie, w jakim fakt posiadania wysoko wykwalifikowanego personelu ma zasadnicze znaczenie dla działalności w zakresie prac badawczych i rozwojowych w dziedzinie jądrowej, wypłata stypendiów przeznaczonych na zapewnienie kształcenia w tej dziedzinie, nawet w kwocie z jednostkowego punktu widzenia relatywnie niskiej, stanowi wspieranie rozpatrywanej tu działalności, a w konsekwencji rozprzestrzeniania broni jądrowej.
- 149 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że okoliczność, iż skarżący dokonywał wypłat stypendiów i kosztów związanych z edukacją na rachunek AEOI już po zastosowaniu wobec niej przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych środków ograniczających, stanowi wspieranie rozprzestrzeniania broni jądrowej, które uzasadnia zastosowanie wobec skarżącego środków ograniczających.
- 150 W konsekwencji zarzut drugi w sprawie T-35/10 i zarzut czwarty w sprawie T-7/11 należy oddalić jako niezasadne.
- W przedmiocie zarzutu trzeciego w sprawie T-35/10, dotyczącego naruszenia istotnych wymogów proceduralnych oraz naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej rozporządzenia nr 1100/2009, oraz zarzutu drugiego w sprawie T-7/11, dotyczącego naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej decyzji 2010/644 oraz rozporządzenia nr 961/2010
- 151 Skarżący podnosi nieprawidłowości w zakresie podstawy prawnej poszczególnych aktów, na mocy których objęto go środkami ograniczającymi.
- 152 Rada, Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja kwestionują zasadność argumentów skarżącego.
- 153 W pierwszej kolejności skarżący twierdzi, w sprawie T-35/10, że Rada dopuściła się naruszenia istotnych wymogów proceduralnych oraz naruszeń prawa w odniesieniu do podstawy prawnej rozporządzenia nr 1100/2009. Podstawą prawną tego rozporządzenia jest bowiem rozporządzenie nr 423/2007, które, jak twierdzi skarżący, jest nielegalne, ponieważ zostało przyjęte przez Radę stanowiącą większością kwalifikowaną, a nie jednomyślnie, czego wymagał zarówno art. 308 WE, jak i wspólne stanowisko 2007/140. W związku z tym rozporządzenie nr 1100/2009 jest pozbawione podstawy prawnej. Ponadto ono samo również powinno być przyjęte przez Radę jednomyślnie, a nie większością kwalifikowaną, co wynika ze wspólnego stanowiska 2007/140, będącego podstawą prawną rozporządzenia nr 1100/2009.

- 154 W tej kwestii należy, po pierwsze, wskazać, co się tyczy rozporządzenia nr 423/2007, że zgodnie z orzecznictwem art. 60 WE i 301 WE stanowiły wystarczającą podstawę prawną przyjęcia rozporządzenia nr 423/2007 i powoływanie się na art. 308 WE nie było konieczne. Z art. 301 WE, do którego odsyłał art. 60 WE, wynika też, że wspólne stanowisko 2007/140 nie stanowiło podstawy prawnej rozporządzenia nr 423/2007 i aktów wykonawczych do niego, takich jak rozporządzenie nr 1100/2009 (zob. podobnie ww. w pkt 23 wyrok z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 66–72).
- 155 W konsekwencji zarówno reguła głosowania przewidziana w art. 308 WE, jak i ta mająca zastosowanie do przyjęcia wspólnego stanowiska 2007/140 i jego zmiany nie mają znaczenia dla rozporządzenia nr 423/2007. Przestrzeganie właściwej reguły głosowania i innych warunków proceduralnych powinno więc podlegać sprawdzeniu wyłącznie w świetle art. 301 WE, do którego odsyła art. 60 WE.
- 156 Zgodnie z art. 301 WE, „[j]eżeli wspólne stanowisko lub wspólne działanie przyjęte na podstawie postanowień Traktatu o Unii Europejskiej dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa przewidują działanie Wspólnoty zmierzające do zerwania lub ograniczenia w części lub w całości stosunków gospodarczych z jednym lub większą liczbą państw trzecich, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na wniosek Komisji, podejmuje niezbędne pilne środki”.
- 157 W niniejszej sprawie skarżący nie kwestionuje okoliczności, że rozporządzenie nr 423/2007 zostało przyjęte większością kwalifikowaną zgodnie z regułą ustanowioną w art. 301 WE. Nie jest również kwestionowany fakt, że przyjęcie rozporządzenia nr 423/2007 było poprzedzone jednomyślnym uchwaleniem wspólnego stanowiska 2007/140. W tych okolicznościach należy stwierdzić, że przy przyjmowaniu rozporządzenia nr 423/2007 wymogi ustanowione w art. 301 WE były przestrzegane.
- 158 Po drugie, jeżeli chodzi o rozporządzenie nr 1100/2009, to należy zauważyć, że skarżący nie kwestionuje faktu, iż zostało ono uchwalone, na podstawie art. 15 ust. 2 rozporządzenia nr 423/2007, większością kwalifikowaną oraz po umieszczeniu nazwy skarżącego w wykazie z załącznika II do wspólnego stanowiska 2007/140, w drodze wspólnego stanowiska 2008/479, przyjętego jednomyślnie, zgodnie z art. 7 ust. 2 wspólnego stanowiska 2007/140. Z drugiej strony, jak przypomniano w pkt 154 powyżej, wbrew twierdzeniom skarżącego wspólne stanowisko 2007/140 nie stanowiło podstawy prawnej rozporządzenia nr 1100/2009, a zatem przewidziana w nim reguła głosowania nie ma znaczenia dla przyjęcia tego ostatniego rozporządzenia.
- 159 W tych okolicznościach należy oddalić argumenty skarżącego dotyczące rozporządzenia nr 423/2007 i rozporządzenia nr 1100/2009.
- 160 W drugiej kolejności, zdaniem skarżącego, w zakresie, w jakim decyzja 2010/644 i rozporządzenie nr 961/2010 wprowadzają środki ograniczające wobec podmiotów nieobjętych rezolucjami Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, akty te powinny być zostać przyjęte nie zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 215 TFUE, lecz zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 75 TFUE. Zaskarżone akty mogły, alternatywnie, opierać się na art. 75 TFUE i 215 TFUE stosowanych łącznie.
- 161 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wybór podstawy prawnej aktu Unii musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej, a do których należą w szczególności cel i treść aktu (zob. wyrok Trybunału z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie C-130/10 Parlament przeciwko Radzie, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 162 W tej kwestii wskazać trzeba, że art. 75 TFUE mieści się w tytule V części trzeciej traktatu FUE, poświęconym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii. Pozwala on na przyjęcie, w określonych warunkach, środków ograniczających służących realizacji celów określonych w tym tytule, o których mowa w art. 67 TFUE, i to wyłącznie w odniesieniu do zapobiegania terroryzmowi i działalności powiązanej oraz zwalczania tych zjawisk.

- 163 Artykuł 215 TFUE natomiast mieści się w tytule IV części piątej traktatu FUE, która dotyczy działań zewnętrznych Unii. Pozwala on na przyjmowanie środków ograniczających wobec państw trzecich, a także wobec osób fizycznych lub prawnych, grup lub podmiotów innych niż państwa w celu wykonania decyzji przyjętej zgodnie z rozdziałem 2 tytułu V traktatu UE w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (zwanej dalej „WPZiB”).
- 164 Tytułem wstępu należy w niniejszej sprawie wskazać, że skarżący niezasadnie twierdzi, iż decyzja 2010/644 powinna być opierać się na art. 75 TFUE, jako że chodzi tu o akt przyjęty nie na podstawie traktatu FUE, lecz na podstawie traktatu UE, w szczególności jego art. 29.
- 165 Co do rozporządzenia nr 961/2010, to Rada słusznie podnosi, że przewidziane w nim środki ograniczające nie dotyczą ani celów, o których mowa w art. 67 TFUE, ani tym bardziej zapobiegania terroryzmowi i działalności powiązanej oraz zwalczania tych zjawisk. Dotyczą one związanej z rozprzestrzenianiem broni jądrowej działalności Islamskiej Republiki Iranu, to jest państwa trzeciego.
- 166 Ponadto rozporządzenie nr 961/2010 zostało przyjęte w celu wykonania aktów należących do WPZiB, to jest decyzji 2010/413 i decyzji 2010/644.
- 167 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że art. 215 TFUE stanowi właściwą i wystarczającą podstawę prawną dla przyjęcia rozporządzenia nr 961/2010, jako że środki ograniczające w nim przewidziane wchodzą w zakres zastosowania *ratione materiae* art. 75 TFUE.
- 168 Przytoczona przez skarżącego okoliczność, że zastosowane wobec niego środki ograniczające idą dalej niż środki przyjęte przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, nie ma w tym kontekście znaczenia dla sprawy.
- 169 Jak wynika z orzecznictwa, nic w art. 60 WE i 301 WE nie pozwala uważać, iż kompetencje, jakie postanowienia te nadają Wspólnocie, są ograniczone do wdrażania środków ustalonych przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 51, 52, 64). Stwierdzenia te dotyczą także środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 215 TFUE, który odzwierciedla treść art. 60 WE i 301 WE (zob. podobnie ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 51).
- 170 W związku z tym okoliczność, że środki ograniczające przyjęte w ramach WPZiB są dalej idące niż te, które zostały przyjęte przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, nie ma wpływu na to, że art. 215 TFUE jako ich podstawa prawna jest właściwy i wystarczający.
- 171 Ponadto zgodnie z orzecznictwem różnice występujące w procedurach mających zastosowanie na podstawie art. 75 TFUE i art. 215 ust. 1 TFUE stoją na przeszkodzie temu, aby oba te postanowienia mogły zostać użyte łącznie w charakterze podwójnej podstawy prawnej aktu takiego jak rozporządzenie nr 961/2010 (zob. analogicznie ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 49).
- 172 W zakresie, w jakim skarżący twierdzi jeszcze w tym kontekście, że skorzystanie z art. 75 TFUE pozwoliłoby na zapewnienie właściwego poziomu kontroli demokratycznej dzięki interwencji Parlamentu Europejskiego, należy przede wskazać, że to nie procedury przesądzają o podstawie prawnej danego aktu, lecz podstawa prawna aktu przesądza o procedurach, które znajdują zastosowanie w celu jego przyjęcia (ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 80). Tak więc wola włączenia Parlamentu w proces przyjmowania środków ograniczających nie może skutkować przyjmowaniem danych aktów na podstawie prawnej niezastosowanej *ratione materiae*, takiej jak – w niniejszej sprawie – art. 75 TFUE.

173 Następnie wskazać należy, że różnica między art. 75 TFUE a art. 215 TFUE, jeśli chodzi o stopień udziału Parlamentu, wynika z faktu, że autorzy traktatu z Lizbony zdecydowali się na powierzenie Parlamentowi bardziej ograniczonej roli w zakresie działania Unii w ramach WPZiB (ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 82).

174 Wreszcie z art. 215 ust. 3 TFUE wynika, że akty, o których mowa w tym postanowieniu, powinny zawierać niezbędne przepisy w zakresie gwarancji prawnych (ww. w pkt 161 wyrok w sprawie Parlament przeciwko Radzie, pkt 83).

175 W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że Rada nie naruszyła prawa w odniesieniu do podstawy prawnej decyzji 2010/644 i rozporządzenia nr 961/2010.

176 W świetle powyższych rozważań należy oddalić zarzut trzeci w sprawie T-35/10 i zarzut drugi w sprawie T-7/11 jako w części niemające znaczenia dla sprawy, a w części niezasadne.

W przedmiocie zarzutu czwartego w sprawie T-35/10 i zarzutu piątego w sprawie T-7/11, dotyczących naruszenia zasady proporcjonalności i prawa własności wynikającego z nieuwzględnienia przez Radę rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych

177 Skarżący twierdzi, że Rada naruszyła zasadę proporcjonalności i jego prawo własności.

178 Rada kwestionuje zasadność argumentacji skarżącego.

179 Według orzecznictwa, zgodnie z zasadą proporcjonalności, która jest jedną z ogólnych zasad prawa wspólnotowego, zgodność z prawem zakazu prowadzenia działalności gospodarczej zależy od spełnienia warunku, że środki wiążące się z zakazem będą właściwe i konieczne dla realizacji celów, do których w sposób prawnie uzasadniony zmierza dane uregulowanie, przy czym tam, gdzie istnieje możliwość wyboru spośród wielu właściwych środków, należy stosować najmniej restrykcyjne, a wynikające z tego niedogodności nie mogą być nadmierne w stosunku do zamierzonych celów (ww. w pkt 10 wyrok Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 66).

180 W niniejszej sprawie skarżący twierdzi w pierwszej kolejności, że środki ograniczające, które wobec niego zastosowano, wykraczają poza środki przewidziane w rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, podczas gdy zaskarżone akty powinny odzwierciedlać te rezolucje. Tym samym zastosowane wobec niego środki ograniczające są nieproporcjonalne, jako że Rada nie przedstawiła żadnego obiektywnego uzasadnienia w związku z tą rozbieżnością.

181 W tej kwestii należy zauważyć, że w pkt 169 powyżej wskazano już z jednej strony, iż zgodnie z orzecznictwem Rada miała kompetencję do przyjęcia, na podstawie art. 60 WE i 301 WE, środków ograniczających dalej idących niż środki, o których zdecydowała Rada Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, oraz z drugiej strony, że stwierdzenie to ma zastosowanie do środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 215 TFUE, takich jak te, które zostały ustanowione rozporządzeniem nr 961/2010 i rozporządzeniem nr 267/2012.

182 Ten sam wniosek należy przez analogię przyjąć w przypadku środków ograniczających zastosowanych na podstawie art. 29 TFUE, takich jak ustanowione decyzją 2010/413 oraz decyzjami przyjętymi w celu jej wykonania. Artykuł 29 TFUE również bowiem nie ogranicza uprawnień przyznanych Radzie przy wdrażaniu środków uchwalonych przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych.

183 W konsekwencji sam fakt, że środki ograniczające zastosowane wobec skarżącego są dalej idące niż te, które przyjęła Rada Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, nie oznacza, że Rada naruszyła zasadę proporcjonalności.

184 Poza tym skarżący niesłusznie twierdzi, że Rada miała obowiązek przedstawienia „obiektywnego uzasadnienia” w odniesieniu do zastosowania wobec skarżącego autonomicznych środków ograniczających. Zgodnie bowiem z orzecznictwem autonomiczne środki ograniczające stosowane wobec podmiotów uznanych za zaangażowane w rozprzestrzenianie broni jądrowej mają prawnie uzasadniony cel, który odpowiada celom realizowanym przez rezolucje Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, którym to celem jest zapobieganie rozprzestrzenianiu broni jądrowej i jego finansowaniu. Są one ponadto właściwe i proporcjonalne do zamierzonego celu (zob. podobnie ww. w pkt 10 wyrok Sądu z dnia 14 października 2009 r. w sprawie Bank Melli Iran przeciwko Radzie, pkt 67, 68). W takich okolicznościach Rada miała obowiązek przedstawiania skarżącemu nie tyle „obiektywnego uzasadnienia”, ile jedynie konkretnych i specyficznych powodów, dla których uważa, że kryteria zastosowania autonomicznych środków ograniczających miały do niego zastosowanie. Jak wynika z pkt 86–90 powyżej, Rada dopełniła tego obowiązku.

185 W tych okolicznościach zarzut szczegółowy dotyczący nieproporcjonalności środków ograniczających zastosowanych wobec skarżącego z uwagi na to, iż są one dalej idące niż środki przewidziane przez Radę Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych, należy oddalić jako niezasadny.

186 W drugiej kolejności skarżący podnosi, że zastosowane wobec niego środki ograniczające stosują się nie tylko do jego własnych funduszy, ale także do tych należących do jego deponentów, co jest jego zdaniem niezgodne z rozpatrywanymi rezolucjami Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych.

187 Tymczasem z jednej strony, jak podnosi Rada, art. 20 ust. 6 decyzji 2010/413, art. 9 rozporządzenia nr 423/2007, art. 18 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 25 rozporządzenia nr 267/2012 pozwalają tym klientom skarżącego, którzy sami nie są objęci środkami ograniczającymi, na wycofanie – pod pewnymi warunkami – funduszy, które zdeponowali u skarżącego, zanim zostały uchwalone środki ograniczające. W konsekwencji argument skarżącego, w zakresie, w jakim dotyczy deponentów nieobjętych środkami ograniczającymi, nie znajduje oparcia w faktach.

188 Z drugiej strony, jeżeli chodzi o deponentów, którzy sami są objęci środkami ograniczającymi, to niemożność wycofania przez nich funduszy zdeponowanych u skarżącego i będących przedmiotem zamrożenia nie jest konsekwencją zastosowania środków ograniczających wobec skarżącego, lecz konsekwencją środków zastosowanych wobec danych podmiotów. Tym samym okoliczność ta nie może podważyć zgodności z prawem środków ograniczających obejmujących skarżącego.

189 W świetle powyższych rozważań zarzut czwarty w sprawie T-35/10 i zarzut piąty w sprawie T-7/11 należy oddalić jako niezasadne.

W przedmiocie zarzutu pierwszego w sprawie T-7/11, dotyczącego naruszenia art. 215 TFUE i art. 40 TUE, a także zasady równości traktowania

190 W sprawie T-7/11 skarżący podnosi, że Rada, przyjmując rozporządzenie nr 961/2010, naruszyła art. 215 TFUE i art. 40 TUE, a także zasadę równości traktowania.

191 Rada kwestionuje zasadność argumentacji skarżącego.

192 Po pierwsze, skarżący podnosi, że podczas gdy art. 215 ust. 2 TFUE stanowi, iż Rada „może” przyjmować środki ograniczające, co oznacza, iż dysponuje ona w tej kwestii uprawnieniami dyskrecjonalnymi, decyzja 2010/413, przyjęta w ramach WPZiB, w jego opinii nakłada na Radę obowiązek przyjęcia środków ograniczających, co stanowi naruszenie art. 215 TFUE, a w konsekwencji również art. 40 TUE.

- 193 W tej kwestii należy wskazać, że o ile uprzednie przyjęcie decyzji zgodnie z rozdziałem 2 tytułu V traktatu UE stanowi konieczny warunek zastosowania przez Radę środków ograniczających na podstawie uprawnień przyznanych jej w art. 215 TFUE, o tyle samo istnienie takiej decyzji nie może stwarzać po stronie Rady obowiązku przyjęcia takich środków.
- 194 Rada bowiem zachowuje swobodę oceny, w ramach wykonywania uprawnień przyznanych jej w traktacie FUE, szczegółowych zasad wykonania decyzji przyjętych zgodnie z rozdziałem 2 tytułu V traktatu UE, w tym ewentualnego zastosowania środków ograniczających na podstawie art. 215 TFUE.
- 195 W konsekwencji skarżący nie ma racji, twierdząc, że decyzja 2010/413 zobowiązuje Radę do zastosowania środków ograniczających. Nie ma więc podstaw do stwierdzenia naruszenia art. 215 TFUE lub art. 40 TUE.
- 196 Po drugie, zdaniem skarżącego, wbrew wymogom wynikającym z art. 29 TUE, decyzja 2010/413 nie określa podejścia Unii do danego problemu o charakterze geograficznym lub przedmiotowym, lecz nakłada konkretne obowiązki na państwa członkowskie i osoby podlegające ich jurysdykcji. W konsekwencji decyzja ta jest pozbawiona podstawy prawnej, a tym samym Rada – opierając się na niej przy przyjmowaniu rozporządzenia nr 961/2010 – naruszyła art. 215 ust. 2 TFUE.
- 197 W tej kwestii należy zauważyć, że nic w art. 29 TUE nie wyklucza, by określenie podejścia do danego problemu o charakterze geograficznym lub przedmiotowym obejmowało również konkretne środki, które powinny być wdrożone przez ogół państw członkowskich w obliczu danego wydarzenia lub zjawiska.
- 198 Jest tak tym bardziej, że art. 29 TUE zobowiązuje państwa członkowskie do zapewniania zgodności ich polityk krajowych z tak określonymi stanowiskami Unii. Dokładne i jednoczesne określenie środków, jakie należy podjąć wobec osób, podmiotów i organów objętych tymi właśnie środkami, może okazać się konieczne w celu zapewnienia spójnego wdrożenia stanowiska Rady przez ogół państw członkowskich.
- 199 W niniejszej sprawie cel polegający na zapobieganiu rozprzestrzenianiu broni jądrowej i jego finansowaniu, leżący u podstaw decyzji 2010/413, przejawia się w szczególności w zamrożeniu funduszy określonych osób, podmiotów i organów. Skuteczność takich środków zależy w znacznej mierze od ich jednolitego i równoczesnego wdrożenia przez ogół państw członkowskich, a to zależy od precyzyjnego określenia zarówno treści tych środków, jak i objętych nimi osób, podmiotów i organów.
- 200 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że decyzja 2010/413 jest zgodna z art. 29 TUE. W konsekwencji Rada mogła powołać się na nią przy przyjmowaniu rozporządzenia nr 961/2010, nie naruszając art. 215 TFUE.
- 201 Po trzecie, skarżący uważa, że rozporządzenie nr 961/2010 i rozporządzenie nr 267/2012 nie zawierają przepisów koniecznych z punktu widzenia gwarancji prawnych, co jest sprzeczne z wymogami art. 215 ust. 3 TFUE. Brak takich przepisów zarówno w rozporządzeniu nr 961/2010 i w rozporządzeniu nr 267/2012, jak i w decyzji 2010/413 oznacza zdaniem skarżącego naruszenie zasady równości traktowania w odniesieniu do podmiotów objętych aktami ustanawiającymi środki ograniczające na podstawie art. 75 TFUE. W tym kontekście przepisy art. 24 decyzji 2010/413, art. 36 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 46 rozporządzenia nr 267/2012 nie ustanawiają wystarczających w opinii skarżącego gwarancji prawnych, również ze względu na fakt, że nie są rzeczywiście wykonywane przez Radę.
- 202 W tej kwestii należy wskazać, że argument dotyczący gwarancji prawnych w omawianych aktach jest pozbawiony oparcia w faktach. Jak przypomniano w pkt 93 powyżej, art. 24 ust. 3 i 4 decyzji 2010/413, art. 36 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 961/2010 i art. 46 ust. 3 i 4 rozporządzenia nr 267/2012

zawierają bowiem uregulowania gwarantujące prawo do obrony podmiotom objętym środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie tych aktów. Poszanowanie tego prawa podlega zresztą kontroli sądu Unii.

- 203 W tym kontekście kwestia, czy decyzja 2010/413, rozporządzenie nr 961/2010 i rozporządzenie nr 267/2012 przewidują gwarancje prawne, jakich wymaga art. 215 ust. 3 TFUE, okazuje się kwestią odrębną od tego, czy te same gwarancje są rzeczywiście wykonywane przez Radę, gdy przyjmuje ona środki ograniczające wobec określonych osób, podmiotów i organów. W konsekwencji argument dotyczący braku rzeczywistego wykonania tych gwarancji jest pozbawiony znaczenia w ramach zarzutu szczegółowego dotyczącego naruszenia art. 215 ust. 3 TFUE oraz w konsekwencji naruszenia zasady równości traktowania. Ponadto przestrzeganie gwarancji prawnych przewidzianych w decyzji 2010/413, w rozporządzeniu nr 961/2010 i w rozporządzeniu nr 267/2010 przy przyjmowaniu i utrzymywaniu środków ograniczających wobec skarżącego zostało zbadane w pkt 76–117 powyżej, a analiza argumentów skarżącego nie wykazała istnienia niezgodności z prawem uzasadniających stwierdzenie nieważności zaskarżonych aktów.
- 204 Z powyższego wynika, że zarzut szczegółowy dotyczący naruszenia zasady równości traktowania należy oddalić, jako że opiera się on na błędnym założeniu faktycznym co do braku gwarancji prawnych w decyzji 2010/413, w rozporządzeniu nr 961/2010 i w rozporządzeniu nr 267/2010.
- 205 W związku z tym należy stwierdzić, że Rada nie naruszyła ani art. 215 ust. 3 TFUE, ani zasady równości traktowania.
- 206 W świetle powyższych rozważań zarzut pierwszy w sprawie T-7/11 należy oddalić jako w części niemający znaczenia dla sprawy, a w części niezasadny.

W przedmiocie zarzutu szóstego w sprawie T-7/11, dotyczącego niezgodności z prawem art. 23 ust. 4 rozporządzenia nr 267/2012

- 207 W sprawie T-7/11 skarżący podnosi, że art. 23 ust. 4 rozporządzenia nr 267/2012, przewidujący zakaz świadczenia specjalistycznych usług w zakresie komunikatów finansowych osobom i podmiotom objętym środkami ograniczającymi, jest niezgodny z prawem.
- 208 Odnotowawszy to, należy zauważyć, że w dostosowaniu żądań obejmującym rozporządzenie nr 267/2012, złożonym w dniu 30 lipca 2012 r., skarżący ani nie żądał stwierdzenia nieważności art. 23 ust. 4 rzeczonego rozporządzenia, ani formalnie nie podniósł zarzutu jego niezgodności z prawem w rozumieniu art. 277 TFUE. Na rozprawie skarżący sprecyzował, że przedmiotowy przepis został przez niego przytoczony wyłącznie w celu zilustrowania faktu, że rozporządzenie nr 267/2012 wprowadzało nowe ograniczenia względem osób objętych środkami ograniczającymi.
- 209 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że nawet przy założeniu, iż zarzut dotyczący niezgodności z prawem art. 23 ust. 4 rozporządzenia nr 267/2012 byłby zasadny, okoliczność ta nie może skutkować uwzględnieniem żądań przedstawionych przez skarżącego.
- 210 W tym stanie rzeczy zarzut szósty w sprawie T-7/11 należy oddalić jako niemający znaczenia dla sprawy.
- 211 W świetle całości powyższych rozważań skargi należy oddalić w całości.

W przedmiocie kosztów

- 212 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżący przegrał sprawę, zgodnie z żądaniem Rady należy obciążyć go kosztami postępowania.
- 213 Artykuł 87 § 4 akapit pierwszy tego samego regulaminu przewiduje, że państwa członkowskie oraz instytucje, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Dlatego Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo oraz Komisja ponoszą własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (czwarta izba)

orzeka, co następuje:

- 1) **Sprawy T-35/10 i T-7/11 zostają połączone dla celów wydania wyroku.**
- 2) **Skargi zostają oddalone.**
- 3) **Bank Melli Iran pokryje, oprócz swoich własnych kosztów, koszty poniesione przez Radę Unii Europejskiej.**
- 4) **Republika Francuska, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Komisja Europejska pokrywają swoje własne koszty.**

Pelikánová

Jürimäe

van der Woude

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 6 września 2013 r.

Podpisy

Spis treści

Okoliczności powstania sporu	2
Przebieg postępowania i żądania stron	5
Co do prawa	7
W przedmiocie dopuszczalności	8
W przedmiocie dostosowania przez skarżącego jego żądań	8
W przedmiocie żądania zmierzającego do stwierdzenia nieważności każdego przyszłego rozporządzenia lub każdej przyszłej decyzji, obowiązujących na dzień zamknięcia ustnego etapu postępowania, uzupełniających lub zmieniających jeden z zaskarżonych aktów	9
Co do istoty	9

W przedmiocie możliwości powoływania się przez skarżącego na ochronę i gwarancje związane z prawami podstawowymi	9
W przedmiocie zarzutu pierwszego w sprawie T-35/10 i zarzutu trzeciego w sprawie T-7/11, dotyczących naruszenia obowiązku uzasadnienia, prawa skarżącego do obrony, prawa do skutecznej ochrony sądowej, zasad dobrej administracji i ochrony uzasadnionych oczekiwań, a także obowiązku dokonania przez Radę przeglądu zastosowanych środków ograniczających w świetle przedstawionych uwag	11
– W przedmiocie obowiązku uzasadnienia	13
– W przedmiocie naruszenia zasady przestrzegania prawa do obrony	13
– W przedmiocie wad, jakimi miał być dotknięty przegląd dokonany przez Radę	15
– W przedmiocie braku indywidualnego powiadomienia skarżącego o rozporządzeniu nr 267/2012 ..	16
– W przedmiocie pozostałych podnoszonych naruszeń	16
W przedmiocie zarzutu drugiego w sprawie T-35/10 i zarzutu czwartego w sprawie T-7/11, dotyczących błędu w ocenie polegającego na uznaniu przez Radę, że skarżący jest zaangażowany w rozprzestrzenianie broni jądrowej	16
W przedmiocie zarzutu trzeciego w sprawie T-35/10, dotyczącego naruszenia istotnych wymogów proceduralnych oraz naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej rozporządzenia nr 1100/2009, oraz zarzutu drugiego w sprawie T-7/11, dotyczącego naruszenia prawa w odniesieniu do podstawy prawnej decyzji 2010/644 oraz rozporządzenia nr 961/2010	20
W przedmiocie zarzutu czwartego w sprawie T-35/10 i zarzutu piątego w sprawie T-7/11, dotyczących naruszenia zasady proporcjonalności i prawa własności wynikającego z nieuwzględnienia przez Radę rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych	23
W przedmiocie zarzutu pierwszego w sprawie T-7/11, dotyczącego naruszenia art. 215 TFUE i art. 40 TUE, a także zasady równości traktowania	24
W przedmiocie zarzutu szóstego w sprawie T-7/11, dotyczącego niezgodności z prawem art. 23 ust. 4 rozporządzenia nr 267/2012	26
W przedmiocie kosztów	27